MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ **Muistio** **Liite 1**
Neuvotteleva virkamies **11.1.2021**
Juha Vanhatalo

VALTIONEUVOSTON ASETUS VUODELTA 2021 MAKSETTAVASTA ETELÄ-SUOMEN KANSALLISESTA TUESTA

Yleistä

Maa- ja puutarhatalouden tulotukijärjestelmä muodostuu Euroopan unionin kokonaan rahoittamista suorista tuista, osarahoittamista luonnonhaittakorvauksesta ja maatalouden ympäristökorvauksesta, eräistä muista korvauksista sekä EU:n tukijärjestelmiä täydentävistä kansallisista tuista. Euroopan komissio, jäljempänä *komissio*, päätti 4.2.2014 Etelä-Suomen kansallisen tukijärjestelmän hyväksymisestä vuosiksi 2014–2020 (C(2014) 510 final). Päätös perustui maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 214 a artiklaan. Yhteisen markkinajärjestelyasetuksen (EU) N:o 1308/2013 214a artiklaan lisättiin mahdollisuus myöntää Etelä- Suomen kansallista tukea vuonna 2021 ja 2022 samoin ehdoin ja määrin kuin niistä on säädetty komission päätöksessä (C(2014) 510 final) vuotta 2020 koskien. Etelä-Suomessa tukialueella AB keskeisin kansallisen tuen tukimuoto on Etelä- Suomen kansallinen tuki. Lisäksi alueella maksetaan eräitä muita kansallisia tukia, kuten sokerijuurikkaan kansallista tukea.

Valtion ja maataloustuottajien keskusjärjestöjen (MTK ja SLC) maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen neuvottelijat käsittelivät vuoden 2021 kansallisten tukien jakoehdotusta loppuvuoden 2020 aikana. Asetuksessa ehdotettu tuki on jakoehdotuksen mukainen.

Asetusluonnoksesta on pyydetty lausuntoa Valtiovarainministeriöltä, Ruokavirastolta, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksien Maaseutu ja energia -yksiköiltä, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.:ltä, Pro Agria keskusten liitolta ja Pro Agria Svenska lantbrukssällskapens förbund:lta. Lausuntoaika oli lyhennetty kolmeen viikkoon hakuaikatalujen varmistamiseksi. Valtiovarainministeriöllä ja MTK ry:llä ei ollut lausuttavaa asiaan ja Ruokavirastolla oli eräitä teknisiä huomioita.

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 27 päivänä tammikuuta 2021.

1 Yleisperustelut

1.1 Vuodelta 2021 maksettava Etelä-Suomen kansallinen tuki

Etelä-Suomen kansallista tukea ehdotetaan maksettavaksi tukialueella AB sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettuna tukena sekä kasvihuonetuotannon tukena ja puutarhatuotteiden varastoinnin tukena. Komission päätöksessä asetetaan rajoitteet myös yksikkötuen enimmäismäärille. Ehdotetut yksikkötuet ovat näitä enimmäismääriä pienemmät.

Vuodelta 2021 Etelä-Suomen kansallista tukea ehdotetaan maksettavan komission päätöksen rajoitteet huomioon ottaen yhteensä noin 17,33 miljoonaa euroa, jonka arvioidaan käyttävän komission päätöksen maksuvaltuutta mahdollisimman täysimääräisesti.

Yksikkötuen määrää ei tukivuoden 2020 sovelletusta tasosta muuteta muutoin kuin sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen tukitason osalta, jota ehdotetaan maksettavaksi 38 euroa viitemäärän yksikköä kohti eli euron enemmän kuin vuonna 2020. Korottaminen on mahdollista, koska tukikelpoisien yksiköiden määrän arvioidaan alenevan vuodesta 2020.

Etelä-Suomen kansallista tukea maksetaan puutarhataloudelle kasvihuonetuotannon tukena ja puutarhatuotteiden varastointitukena. Yli seitsemän kuukauden viljelyn tueksi ehdotetaan 8,90 €/m2 ja lyhyen kauden (2–7 kk) viljelyn tukitasoksi ehdotetaan 3,20 €/m2. Yksikkötuki olisi sama kuin vuonna 2020 vahvistettu lopullinen tukitaso sekä lyhyen että pitkän kauden viljelyssä.

Tillin ja persiljan yli 7 kuukauden vuosittaisessa viljelyssä ei kasvihuonetuessa olisi tukikelpoista viljelytapa, jossa kasvien siemenet kylvetään suoraan kasvihuoneen lattialla olevaan maapohjaan. Sen sijaan tukikelpoisia olisi tillin ja persiljan ruukkutuotanto, viljely maapohjassa käyttäen istutettuja taimia sekä taimikasvatustilat. Suoran siemenkylvön käyttö yhdistelmäviljelyssä oikeuttaisi tukeen silloin, kun viljelyn pääkasvi on jokin muu tukikelpoinen kasvi kuin tilli tai persilja.

Lyhyemmässä 2-7 kuukauden viljelyssä tillin ja persiljan viljely suoraan maapohjaan kylvämällä on jatkossakin tukikelpoista, samoin kuin muut viljelymuodot.

Puutarhatuotteiden varastointituen yksikkötukien tasot olisivat avaustasoina samat kuin vuonna 2020. Koneellisesti jäähdytettyjen varastojen tukitasoksi ehdotetaan 10,00 €/m3 ja muiden varastojen tukitasoksi 6,20 €/m3 ja varastomäärien ilmoituspäiviä olisi kaksi. Varastomäärät ilmoitettaisiin marraskuun 1. ja joulukuun 15. päiviltä.

1.2 Taloudelliset vaikutukset

Valtion talousarvion momentilla 30.20.40 (maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki) on vuonna 2021 osoitettu varat yhteensä 332,00 miljoonan euron suuruiseen maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen. Määrärahasta 4,00 miljoonaa euroa on varattu tukien täytäntöönpanoon liittyvien, ennakoidun tukimenekin ylittävien, tukien ja tukitasojen muutostarpeisiin.

	21.1.2021 tehtävät päätökset (milj. euroa)	Myöhemmin tehtävät päätökset (milj. euroa)	Yhteensä (milj. euroa)
Etelä-Suomen kansallinen tuki	17,3	-	17,3
Pohjoinen tuki	291,3	11,3	302,6
Muut tukimuodot	4,0	1,6	5,6
YHTEENSÄ	312,7	12,9	325,5

Etelä-Suomen kansalliseen tukeen vuodelta 2021 arvioidaan tarvittavan 17,33 miljoonaa, mikä on 0,03 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2020. Etelä-Suomen kansalliseen tukeen tarvittava määräraha on otettu huomioon maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen momentin jakoehdotusta laadittaessa. Muut momentilta 30.20.40 rahoitettavat kohteet huomioon ottaen määrärahan arvioidaan riittävän ehdotettuun tarkoitukseen.

2 Yksityiskohtaiset perustelut

1 § Asetuksen 1 §:ssä säädettäisiin soveltamisalasta. Asetusta sovellettaisiin maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain perusteella maksettavaan Etelä-Suomen kansalliseen tukeen, jota maksetaan kotieläintalouden tuotantosidonnaisena tukena, sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettuna tukena, kasvihuonetuotannon tukena ja puutarhatuotteiden varastointitukena.

2 § Asetuksen 2 §:ssä säädettäisiin tukien yleisistä määräytymisperusteista. Tuet maksettaisiin alueittain eriytettyinä noudattaen maatalouden tukien tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista annetussa valtioneuvoston asetuksessa (5/2015) säädettyä tukialuejakoa. Etelä-Suomen kansallista tukea voitaisiin maksaa enintään asetuksen liitteessä säädettyjen enimmäismäärien mukaisesti tuotannonalaa ja tukimuotoa kohden ja määrien ylittyessä yksikkötukea alennettaisiin. Tukeen oikeuttava eläinmäärä muunnetaan eläinyksiköiksi käyttäen eläinyksiköistä eräissä maatalouden tuissa annetun valtioneuvoston asetuksen (45/2015) mukaista menettelyä.

3 § Asetuksen 3 §:ssä säädettäisiin sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen määrästä ja ennakosta. Aiemman käytännön mukaisesti tuotannosta irrotettua tukea vuodelta 2021 voitaisiin myöntää 1.9. hakijan hallinnassa olevan viitemäärän perusteella.

4 § Asetuksen 4 §:ssä säädettäisiin kasvihuonetuotannon tuen määräytymisestä. Tuki määräytyisi 15 päivänä toukokuuta viljelykäytössä olevan kasvihuonepinta-alan mukaan kuten aiemminkin. Viljelytauot huomioitaisiin kuten aiemminkin. Vähimmäispinta-ala olisi edelleen 300 neliömetriä ja kalenteriviikon tarkkuudella laadittu viljelysuunnitelma olisi edelleen tuen myöntämisen edellytyksenä. Jos viljelykausi muuttuu lyhyestä pitkäksi, tuki määräytyisi lyhyen viljelykauden mukaisena. Tukea myönnettäisiin tomaatin, kasvihuonekurkun, avomaankurkun, Lactuca sativa ja Cichorium -lajien salaattien, lehtitillin, persiljan, paprikan, kiinankaalin, leikkokukkien, leikkovihreän, ryhmäkasvien sekä sisätiloihin tarkoitettujen, ruukussa viljeltävien koristekasvien kasvihuonetuotantoon. Aiempaan tapaan taimituotanto omaan kasvihuoneviljelykäyttöön olisi tukikelpoista vain salaatilla, lehtitillillä ja persiljalla.

5 § Asetuksen 5 §:ssä säädettäisiin kasvihuonetuotannon tuen määrästä ja 60 prosentin tukiennakosta lyhyelle eli vähintään 2 kk, mutta enintään 7 kk viljelykaudelle ja pitkälle eli yli 7 kk viljelykaudelle. Pitkän viljelykauden tukea myönnettäisiin, jos kasveja, joiden viljelyä voidaan tukea, viljellään pidempään kuin seitsemän kuukautta vuoden 2021 aikana. Avomaankurkun, kiinankaalin ja rapealehtisen keräsalaatin viljelyalan perusteella tuki myönnettäisiin kuitenkin aina lyhyen viljelykauden tukena ja useita kasveja peräkkäin viljeltäessä tuki myönnettäisiin sen kasvin mukaan, jonka viljelyaika on pisin. Ehdot olisivat samat kuin aiempina vuosina.

6 § Asetuksen 6 §:ssä säädettäisiin puutarhatuotteiden varastointituesta tuen tukitasoa lukuun ottamatta samoin perustein kuin aiempina vuosina. Puutarhatuotteiden varastointitukea voitaisiin myöntää pykälässä säädettyjen kahden päivämäärän varastossa olevien puutarhatuotteiden tukeen oikeuttavien varastointimäärien keskiarvon perusteella koneellisesti jäähdytetylle varastolle ja muulle varastolle eriytettyjen tukitasojen mukaisesti. Varastointimäärä olisi ilmoitettava kuutiometrin tarkkuudella ja siihen saisi sisällyttää ainoastaan ne puutarhatuotteet, jotka ovat olleet kauppakelpoisia varastoon pantaessa. Tuen myöntämisen edellytyksenä olisi normaali varastointitapa ja kauppakunnostuksen yhteydessä pilaantuneita ei sisällytettäisi varastointimäärään. Tukikelpoisia puutarhatuotteita olisivat kiinankaali, kyssäkaali, lanttu, mukulaselleri, nauris, omena, palsternakka, porkkana, punajuuri, punakaali, purjo, ruusukaali, savoijinkaali, sipuli ja valkokaali.

7 § Asetuksen 7 §:ssä säädettäisiin tuen myöntämisen edellytyksenä olevista eläinrekisteröintivelvoitteista, tukea hakevan olisi oltava rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi ja lisäksi eläimet olisi merkittävä EU:n säädösten mukaisesti, jotta ne voidaan ottaa huomioon tilan eläintiheyttä määriteltäessä. Hevoset ja ponit tulisi olla tunnistettu neuvoston direktiivien 90/427/ETY ja 2009/156/EY mukaisten sääntöjen vahvistamisesta hevoseläinten tunnistusmenetelmien osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/262 sekä eläintunnistusjärjestelmälain mukaisesti.

8 § Asetuksen 8 §:ssä ehdotetaan asetuksen voimaantulopäiväksi 27.1.2021.

Liite Asetuksen liitteessä esitettäisiin Etelä-Suomen kansallisen tukijärjestelmän hyväksymisestä vuosiksi 2014–2020 annetussa komission päätöksessä C(2014) 510 säädettyjen enimmäismäärien jakautuminen sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen, kasvihuonetuotannon tuen ja puutarhatuotteiden varastointituen osalta miljoonina euroina. Kyseinen komission päätös on sovellettavissa 2021 ja 2022 siten kuin tiettyjen siirtymäsäännösten vahvistamisesta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) ja Euroopan maatalouden tukirahaston(maataloustukirahasto) tukea varten vuonna 2021 sekä asetusten (EU) N:o 228/2013, (EU) N:o 229/2013 ja (EU) N:o 1308/2013 muuttamisesta vuoden 2021 varojen ja niiden jaon osalta sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013, (EU) N:o 1306/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 muuttamisesta vuoden 2021 ja 2022 varojen ja asetusten soveltamisen osalta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 10 artiklassa siitä säädetään.